N°. 97. 1862.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 14 Augustus.

Editie van woensdag avond 8 ure.

OPROEPING.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland,

Noodigt hen die ter benoeming als werkbaas bij de calamiteuse polders in deze provincie verlangen in aanmerking te komen, dat zij zich daartoe schriftelijk en op gezegeld papier binnen veertien dagen na de dagteekening dezer bij hem behooren aan te melden, met overlegging van hun geboorte extrakt, ten blijke dat zij niet jonger dan 23 jaren, en niet ouder dan 40 jaren zijn, alsmede van het bewijs dat zij Nederlander zijn.

Aan hen die deze vereischten bezitten zal vervolgens tijd en plaats worden opgegeven voor een vergelijkend onderzoek hunner geschiktheid.

Dat onderzoek zal inzonderheid loopen over schrijven en rekenen, over de geschiktheid van het zelf verrigten der verschillende soorten van dijkwerk, over de kennis van dijksmaterialen en over die der inrigting en werking van zeesluizen.

Middelburg den 12 augustus 1862.

Voor den commissaris des konings voornoemd,
BECIUS,
Lid van gedeputeerde staten.

BINNENLAND.

Middelburg 13 Augustus.

Meermalen heeft men hooren aanvoeren dat van de banken van leening veelal misbruik wordt gemaakt om zich tijdelijk eenig geld te verschaffen, 't welk dan voor uitspanning wordt besteed *of in ongebondenheid doorgebragt. Vooral* bij *gelegenheid* van kermissen, zoo beweert men, zouden de banken van leening de verkwising in de hand werken. Geenszins willen wij beweren dat, even als alle andere instellingen, ook de banken van leening niet tot schromelijke misbruiken kunnen leiden, maar opmerkelijk is het toch dat juist gedurende de kermis in de bank van leening alhier veel meer panden worden gelost dan beleend. In de laatste jaren is de verhouding van de geloste tot de beleende panden in de kermisdagen, zeer ongelijk oploopend. De volgende opgaaf, welke wij aan eene welwillende mededeeling verschuldigd zijn, toont dit duidelijk aan; zij levert het bewijs dat het bedoelde kwaad, zoo het al bestaat, *zeer verre is van algemeen te zijn.*

In de bank te Middelburg zijn gedurende de kermis:

Meer panden gelost dan beleend:		Meer afgelost dan beleend, de rente niet gerekend.
in 1860, van 23 julij tot en met 3 augustus .	95	f 493,—
op den 4 augustus (de laatste dag)	146	- 184,50
te zamen	241	- 677,50
„ 1861, van 22 julij tot en met 2 augustus .	231	- 433,75
op den 3 augustus (de laatste dag)	178	- 362,50
te zamen	409	- 796,25
„ in 1862, van 28 julij tot en met 8 augustus .	349	- 736,50
op den 9 augustus (de laatste dag)	128	- 280,25
te zamen	477	- 1016,75

* Uit Zierikzee schrijft men ons 11 dezer:

„De stad had heden een feestelijk aanzien daar uit zeer vele woningen de vlag was uitgestoken. Dit geschiedde ter eere van het bezoek dat de kommissaris des konings aan deze gemeente bragt. Z. H. E. G. was gisteren namiddag ten half vijf ure alhier aangekomen en aan de woning des burgemeester afgestapt. Heden voormiddag heeft hij de scholen bezocht, waarna de leden van den raad ten stadhuize aan hem zijn voorgesteld. *Vervolgens heeft de kommissaris des konings audientie verleend* welke druk is bezocht. Na afloop hiervan bragt hij een bezoek aan de gemeente-sekretarie en onderzocht aldaar het archief met belangstelling en naauwkeurigheid. Ook aan de liefdadige gestichten en kerken werd vervolgens een bezoek gebragt.

„Heden namiddag was er diner ten huize van den burgemeester, aan hetwelk onder anderen genoodigd waren de leden van den raad en van de provinciale staten in deze gemeente woonachtig.

„Des avonds werd door het korps der dienstdoende schutterij eene serenade met fakkellicht aan den kommissaris des konings gebragt.

„Morgen zullen de gemeenten Noordgouwe, Zonnemaire, Bommenede, Brouwershaven en Dreischor, en de volgende dagen de overige gemeenten in Schouwen worden bezocht."

* * Uit 's Gravenhage schrijft men ons 12 dezer:

„Het wetsontwerp bevattende eene reorganisatie der delftsche akademie is thans nagenoeg afgewerkt en zal, naar ik [illegible], eerstdaags bij den raad van state ingediend worden. [illegible] dr. Mulder, leeraar aan genoemde akademie, is een verlof [illegible] een jaar aangevraagd; of dit verlof zal worden ver[illegible] nog onbekend.

[illegible] raad *van state is in de laatste weken druk vergaderd* [illegible]. Zijne werkzaamheden bepaalden zich tot dusverre tot het *vaststellen van een reglement van orde* en het nemen van al die besluiten welke tot zijne huishoudelijke inrigting behooren. De raad zal zich konstitueren in 6 afdeelingen; aan 3 afdeelingen zal een referendaris, aan de 3 andere een kommies van staat worden toegevoegd. Daar er op dit oogenblik geene kommiezen van staat zijn, zoo mag men verwachten dat het vergelijkend examen, waaraan zich de sollicitanten zullen hebben te onderwerpen, reeds in 't begin van den herfst zal gehouden worden. De referendarissen zullen eene bezoldiging van f 1400, de kommiezen eene van f 1000 genieten. Met het oog op de vele werkzaamheden die deze ambtenaren te volbrengen zullen hebben, op de strenge eischen van het examen en op de uiterst *dure levenswijze in de residentie,* mag men vragen of deze bezoldigingen niet te gering zijn en of het niet te vreez n is dat daardoor allen die geen fortuin bezitten van de mededinging zullen worden afgeschrikt.

„Gij zult u herinneren dat in der tijd het ontwerp van een wetboek van strafvordering aan den hoogen raad ter overweging is aangeboden. Ik kan u thans verzekeren, dat dit *kollege met dat ontwerp* weinig ingenomen is en bepaaldelijk bezwaren heeft tegen de vele omslagtige formaliteiten, waardoor de verdachte de instruktie maanden lang zou kunnen tegenhouden en alzoo het bewijs zijner schuld bijna onmogelijk maken."

. De koning van Wurtemberg is gisteren middag op het Huis ten bosch aangekomen. Hij reist incognito, onder den naam van graaf von Teck.

Men leest in Le petit courrier de la Haye het *volgende,* onder het opschrift van: „De ontvangst van het japansche gezantschap in Nederland." Men heeft onder onze aandacht gebragt eenige niet zeer welwillende opmerkingen in een geïllustreerd engelsch blad voorkomende, ter zake van het verblijf der japansche ambassade in Nederland. Men beweert daarbij, dat de hollanders niet eens de heuschheid hebben gehad het *logement van hunne oude vrienden, de japanners,* te betalen. Van eene andere zijde heeft men het verhaal opgedischt, dat de japanners dit land zouden hebben verlaten, zonder dat zij de aankoopen, die zij hier gedaan hadden, zouden hebben betaald. Alle huizen in Nederland, bij welke zij zich voorzien hebben, kunnen het tegendeel verklaren; hier, gelijk zij in Londen deden, hebben zij stipt hunne rekeningen betaald en voor zoo ver wij weten hebben zij geen penning schuld achtergelaten. Het is niet meer dan billijk die getuigenis af te leggen en wij kunnen er deze bijzonderheid bijvoegen, dat zij er niet van hielden kwitantiën af te geven, zeggende „dat onder lieden, die elkander vertrouwen, zulke *schrifturen niet te pas kwamen." Wat betreft het onthaal,* dat de japanners hier te lande hebben ontvangen, hebben wij slechts te herinneren aan de woorden die de ambassadeurs en de japansche geleerden van hun gevolg deswege gezegd hebben en welke volkomen overeenstemmen met eene zinsnede, die wij vinden in een brief uit den Haag, voorkomende in het jongste nommer van den Chronique orientale et américaine, *een tijdschrift dat te Parijs uitkomt en waarin gezegd wordt:* „De ambassadeurs en al de personen van hun gevolg zijn geenthousiasmeerd over het onthaal, dat zij in Nederland genoten hebben en dat onthaal heeft hen te meer aangenaam getroffen, daar zij zeer klaagden over hunne ontvangst in Engeland."

De bestuurders der Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels, hebben zich bij adres dd. 28 julij jl. tot den minister van buitenlandsche zaken gewend, ten einde die belangen in zijne goede zorgen aan te bevelen bij de onderhandelingen, welke bij het sluiten van een handelstraktaat met Frankrijk zullen gevoerd worden. Adressanten verlangen, dat bij de hernieuwing van de op 29 maart 1855 met Frankrijk gesloten overeenkomst, tot wering van den nadruk, daarin niet alleen worde opgenomen de bepaling van art. 2 der additionele overeenkomst op 27 april 1860 met Frankrijk aangegaan, maar *bovendien* de bepaling, welke voorkomt in het traktaat met België van 30 augustus 1858, namelijk: dat het uitsluitend regt des schrijvers tot vertaling van zijn werk, zoo de wetten van zijn land hem dit nu of later mogten toekennen, onder de wederkeerige bescherming van het kopijregt niet begrepen is.

Verder verlangen adressanten wijziging in de regten, aan *welke boeken in de fransche taal, hier te lande gedrukt* en uitgegeven, bij den invoer in Frankrijk onderworpen zijn.

(*Ned. industriëel.*)

Men schrijft uit Enschedé, 8 augustus, aan de Twentsche courant.

De fabrieken gaan bitter slecht en dreigen met algeheelen stilstand. Menigeen die *vroeger zijn geheele leven in spin-* en weverijen doorgebragt heeft en thans broodeloos zou zijn, wint nu zijn brood als handlanger bij de in aanbouw zijnde gebouwen. De vele ledige handen zijn niet enkel een gevolg van de verwoesting onzer stad en fabrieken; twee voorname *etablissementen, die door den brand verschoond zijn* en waar circa 300 menschen werkten, hebben reeds geruimen tijd stil gestaan. Arbeiders, die vroeger 4 looms hadden, hebben er thans twee, die twee hadden één. Geen wonder, dat de naderende winter, met het oog hierop en bij het gebrek aan woningen, door velen met bange vrees te gemoet wordt gezien. Wel moeten met het begin van november minstens 100 woningen der *bouwvereeniging gereed zijn: dit zal echter op verre na* niet in de behoefte voorzien.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Vergunning verleend aan den generaal-majoor bij het *leger in Nederlandsch Indië W. C.* von Schierbrand, direkteur der genie en inspekteur der sapeurs aldaar, tot het aannemen der ster van kommandeur der 1e klasse der orde van Albrecht den dappere, hem door Z. M. den koning van Saksen geschonken.

Kerk- en schoolnieuws.

Te Wemeldinge is, wegens het bedanken van den heer G. J. Gobius du Sart, tot predikant bij de hervormde gemeente beroepen de heer C. J. Brijcé, predikant te IJlst.

— Eergisteren avond is door den algemeenen kerkeraad der nederduitsche hervormde gemeente te Amsterdam, ter vervulling der vakature van eene predikantsplaats, veroorzaakt door het emeritaat van den heer H. J. Spijker, het volgende alfabetisch gestelde twaalftal uitgebragt: de heeren B. J. Adriani, te Rotterdam; G. van Duyl, te Broek in Waterland; W. B. J. van Eyk, te Deventer; G. van Gorkom, te Leiden; H. G. Hagen, te Leiden; P. M. Keller van Hoorn, te Dordrecht; E. J. P. Jorissen, te Groningen; P. van Limmik, te Sneek; F. Raauwenhoff, te Zalt-Bommel; J. Romeny, te Leeuwarden; H. de Veer, te Delft en W. P. Wolters, te Harlingen.

— De algemeene kerkeraad der nederduitsche hervormde gemeente te Zwolle heeft uit het vroeger gemelde twaalftal van predikanten het volgende zestal zamengesteld: H. Brouwer, te Veendam; P. H. Hugenholtz jr., te Renswoude; R. J. Jungius, te Drempt; J. G. Busch Keiser, te Ulrum; F. C. A. Pantekoek, te Schiedam, en P. Stein, te Delden.

Marine en leger.

* Uit het kamp van Milligen wordt ons van 10 augustus *het volgende gemeld:*

„Den 8 en 9 dezer zijn de troepen, bestemd om deel te nemen aan de oefeningen in het legerkamp bij Milligen, aangekomen. De marsch naar het kamp is te gelijker tijd tot oefening in de velddienst benuttigd, iets dat naar ik meen voor de eerste maal bij ons leger plaats gevonden heeft bij werkelijke marschen in vredestijd. Ik wil liever geen oordeel uitspreken over het al of niet doeltreffende van de bevelen, daartoe van hoogerhand gegeven, doch mag het niet ontveinzen dat, die waar die gepaard gingen van namiddag-oefeningen in de velddienst, zoo als voorgeschreven werd, ons dit voor jong geoefende manschappen wat al te vermoeijend voorkomt, vooral wanneer marschen uitgevoerd waren van 6 à 7 uren.

„Omtrent de nachtkwartieren wenschte ik als eene bijzonderheid te vermelden, dat de inwoners van Oudewater er zich een feest van hadden gemaakt om de officieren en manschappen te huisvesten; zij zijn er alle op hoogst gulle en gastvrije wijze onthaald, en deze gezindheid van de inwoners van Oudewater heeft bij de officieren en minderen van het 4e bataljon des *2e regements infanterie een zeer aangename herinnering* achtergelaten.

„De aankomst in het kamp had op beide dagen onder zeer ongunstige omstandigheden plaats, want het weder was buitengewoon slecht: het was toch guur, koud en het regende aanhoudend.

„Heden, den 10, is het weder aanmerkelijk verbeterd, de *wind heeft het terrein veel opgedroogd en daarna heeft* de zon ons verwelkomd.

„De kerkdienst heeft heden in marschtenue plaats gehad; de godsdienstoefening der protestanten werd geleid door den predikant de Graaf uit Apeldoorn. Deze was daarbij gedachtig aan den rouw waarin het leger verkeert over het afsterven van den braven hertog van Saxen Weimar. Hij wekte den krijgsman op tot een moedigen strijd tegen het kwaad en wees hem daarbij tot belooning op het hoogste goed daardoor te verkrijgen.

„Na afloop der godsdienstoefening werden de officieren, deel uitmakende der kamperende troepen, aan Z. K. H. den *prins opperbevelhebber voorgesteld.*

„Voorts kan ik nog berigten dat Z. M. de koning tegen den 15 a. s. op het Loo verwacht wordt en waarschijnlijk dan ook een bezoek aan het kamp zal brengen."

— Omtrent den uitslag der examens van de aspiranten voor adelborst 3e klasse op het Koninklijk instituut voor de marine te Willemsoord, wordt door het Dagblad van 's Hage nader medegedeeld, dat sedert verscheiden jaren de kommissie zoo vele knappe jongelieden niet bij elkander zag; van de 78 aspiranten werden 10 wegens verschillende ligchaamsgebreken afgekeurd en van de 68 overgeblevenen voldeden 40 aan de vereischten van het examen. Slechts 25 konden hiervan worden geplaatst, aangezien de behoefte aan adelborsten zich slechts tot dat getal bepaalde.

Gemengde berigten.

Het internationale schaak-kongres te Londen is uiteen gegaan. De heer Andersen won den eersten prijs, groot 100 p. st., hij behaalde in 11 van de 13 spelen de overwinning; de tweede prijs, 50 p. st., werd toegewezen aan den heer Paulsen, die 10 spelen won; de derde, 30 p. st. aan den heer Owen; de vierde, 20 p. st., aan den heer Macdonald; de vijfde, 10 p. st., aan signor Dubois, terwijl de heer Steinitz zijn inleggeld, 5 p. st., terugkreeg. Het geluk heeft Andersen echter eenigzins gediend, daar Löwenthal de geheele direktie der zaak had en door groote vermoeijenis spoedig ongesteld werd; de kenners zijn het er niet over eens of Andersen inderdaad sterker is dan Paulsen. — Donderdag ochtend tusschen 9 en 11 ure werd Londen door een zwaren storm bezocht. De laag gelegen wijken langs den Teems liepen onder water, boomen in de parken werden ontworteld, schepen op de rivier kwamen in botsing, schoorsteenen, dakgoten en dakpannen vielen in menigte neder en zelfs menschen werden door de nederstortende voorwerpen ernstig gewond. — Donderdag werden de aanplakbiljetten van het satirieke weekblad De kikeriki te Weenen, op last der policie allerwege weggenomen, op grond dat deze eene aankondiging bevatten, welke de policie niet wilde veroorloven. Naauwelijks had dit plaats gehad of er werd een nieuw biljet aangeplakt, waarop de kikeriki (een haan) was afgebeeld, met het volgende onderschrift met betrekking tot het aanstaande nommer: „Lees dit niet, maar koop het eerstvolgend nommer." — In een winkel van oudheden te Parijs is eene pauselijke tiara van gedreven ijzer ten toon gesteld. Daaronder leest men het volgende: Oorlogstiara van gedreven ijzer, toebehoord hebbende aan paus Julius II, genomen in eene hinderlaag, door Bayard gelegd tijdens de belegering van Mirandola. (Lodewijk XII — veldtogt in Italië). — De direkteur van de munt te Warschau heeft vrijdag de rijks munt te Utrecht bezigtigd en zoo wel inlichtingen ingewonnen omtrent de specie als omtrent het gehalte van goud en zilver; tevens heeft hij eenige aankoopen van machinerie, het munten betreffende, gedaan. — Dezer dagen had te Londen een verkoop van Cremoner violen plaats, die ongeveer 1718 p. st. (f 20,616 ned.) opbragt. De beste violen waren afkomstig uit de verzameling van graaf Castelbarco te Milaan. In het geheel werden 6 Stradivari verkocht, waaronder twee van 1685 en één van 1701 met 135 p. st., eene van 1715 met 100 p. st. en de drie anderen met 90, 70 en 50 p. st. betaald werden. Een cello van Stradivari van 1697 bragt 210 p. st., een andere van 1687 115 p. st. op. Een cello van Amati van 1687 werd met 130 p. st. en eene viool van den zelfden meester met 30 guinjes betaald. — Op den 10 julij ll. heeft te St. George d'Elmina eene vrij sterke aardbeving plaats gehad die omstreeks 12 sekonden aanhield en waardoor vele woningen beschadigd zijn.

Thermometerstand.

11	aug. 's av. 11 u. 60 gr.			
12	„	's morg. 7 u. 62	„ 's midd. 1 u. 69	„ 's av. 11 u. 59 gr.
13	„	's morg. 7 u. 61	„ 's midd. 1 u. 70 gr.	

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

De plannen van Garibaldi schijnen niet zoo krachtig ondersteund te worden en ook niet zoo veel bijval te vinden als velen hoopten, anderen vreesden, maar zeker bijna iedereen verwachtte. Wel zijn de laatste berigten, per telegraaf ontvangen, weder uiteenloopend, doch zij komen daarin overeen dat eene demonstratie, den 10 dezer te Palermo beproefd, geheel mislukt is. In die stad moet het volkomen rustig zijn en het berigt dat het 45e regement van linie te Palermo ontscheept was onder het roepen: Leve Garibaldi, en vervolgens naar Ancona was teruggezonden, is gebleken geheel bezijden de waarheid te zijn. Het officiële dagblad van Turijn verklaart dit berigt louter voor een verzinsel en voegt er bij dat het 45e regement van linie niet te Palermo geweest is, dat men van geen enkel soldaat kreten vernomen heeft die met de militaire discipline in strijd zijn en dat buitendien een naauwkeurig onderzoek aangetoond heeft dat bedoelde depêche niet van Turijn was afgezonden. Garibaldi heeft maandag Caltanizetta, in het midden van Sicilië gelegen, verlaten en houdt zich thans met 500 vrijwilligers in den omtrek dier stad op. Hij schijnt voornemens zich spoedig naar Messina te begeven.

Nog zeer weinig licht is er overigens verspreid aangaande de beteekenis die men aan de plannen van Garibaldi hechten moet. In hoeverre of zij met voorkennis van Victor Emmanuel beraamd zijn, of zij uitsluitend ten doel hebben het ministerie Ratazzi te doen vallen, dan wel of alleen van Garibaldis voornemens zoo veel ophef wordt gemaakt om het gevaar van het nog langer bezetten van Rome voor Europa aanschouwelijk te maken, dit alles is nog niet met eenige zekerheid te bepalen.

Het laatste gevoelen komt ons echter geenszins onwaarschijnlijk voor, vooral niet als we letten op eene diplomatieke nota welke volgens de Discussione door den minister Durando aan Italies vertegenwoordigers in het buitenland zou zijn gezonden. In dit stuk zou de heer Durando verklaren dat het goevernement vast besloten heeft zijn gezag te doen eerbiedigen, maar dat het toch op de gevaren moet wijzen welke eene langere bezetting van Rome ook voor Frankrijk zou kunnen opleveren. Zoo het blijken mogt dat het berigt van de Discussione juist is, achten we het geenszins van gewigt ontbloot: Italië toch had tot nu toe slechts met Frankrijk over de bezetting van Rome onderhandeld en zou thans al de mogendheden die het nieuwe koningrijk erkend hebben voor het eerst in de zaak betrekken.

Intusschen neemt te Rome de gisting hand over hand toe en er worden krachtige maatregelen genomen tegen de brandstichtingen waarmede de stad bedreigd wordt.

De oostenrijksche regering verdubbelt hare voorzorgen tegen het dreigend gevaar eener landing. Al de beschikbare oorlogschepen zijn ter kruising naar de Adriatische zee gezonden. Te gelijkertijd worden pogingen in het werk gesteld om eene toenadering van Hongarije te bewerken. Zie „Oostenrijk."

In de Vereenigde Staten is men nogaltijd in afwachting van een beslissenden veldslag. De noordelijken hebben eenige vorderingen gemaakt naar den kant van Memphis en Charleston; de zuidelijken hebben daarentegen eenige voordeelen behaald op de guerillabenden die tusschen Corinthe en Memphis het land doortrekken.

In Servië blijft de beweging aanhouden, maar hetgeen vrij wat meer beteekenis heeft op het oogenblik dat Turkije van alle zijden bedreigd wordt, is het berigt dat 1200 grieken de montenegrijnen zijn te hulp gesneld.

Oostenrijk.

De Pesther-lloyd heeft een brief, door den hofkanselier van Hongarye, graaf Forbach, den 19 julij aan den Obergespan Haller gerigt, openbaar gemaakt. In dit schrijven dat algemeen de aandacht heeft getrokken, komt o. a. het volgende voor:

„In mijne bedoelingen welke ik ook in mijne rede, te Gran gehouden, heb uitgesproken, kan ieder hongaar die zijn vaderland opregt lief heeft, niets anders zien dan eene strekking om tusschen de dynastie en de natie eene duurzame verzoening tot stand te brengen, of, om juister te spreken, de overeenstemming der wederzijdsche belangen te bevorderen.

„Evenzeer als gij, ben ik overtuigd dat het zekerste middel om dit doel te bereiken bestaat in de herstelling van de grondwettige municipale vertegenwoordiging. Maar alvorens men daartoe komen kan, moeten alle voorafgaande voorwaarden vervuld worden welke de uitoefening van de municipale regten verzekeren binnen de grenzen, door de wet en de onmisbare maatschappelijke orde voorgeschreven. Want even als eene konstitutionele regering geen belang heeft om te vorderen dat de municipale vertegenwoordiging zich vergenoege met de regering te vleijen en beleefdheidshalve te gehoorzamen, zoo kan zij anderdeels niet toelaten dat het gemeentebestuur ontaarde tot het voeden van revolutionnaire denkbeelden en het middenpunt worde van stelselmatig verzet.

„Op welke grondslagen, op welke wijze en tegen welk tijdstip kan de nationale vertegenwoordiging gevestigd worden? Dit is eene vraag welke in het tegenwoordig oogenblik rijpelijk en ernstig in overweging moet worden genomen en bij welker beantwoording overhaasting gevolgen zou na zich slepen, die zoo wel op de natie als op de regering als een vloek zouden blijven rusten.

„Hoe talrijk en hoe gunstig de stemmen ook geweest zijn die zich tot heden hebben doen hooren voor eene herstelling in den kortst mogelijken tijd van het municipale leven, door ons allen evenzeer gewenscht, zoo moet ik u toch bekennen dat ik, bij het ontbreken van de zoo even gemelde voorwaarden, niet geloof dat het geschikte oogenblik reeds is aangebroken.

„Overigens moet ik u doen opmerken dat ik er mij in verheug te dien aanzien de meerderheid aan mijne zijde te hebben, want dit geeft ons het zekere bewijs dat bij den hongaar die denken kan en denken wil, de overtuiging geboren wordt dat de natie langs den weg van toenadering een veel bevredigender uitkomst zal erlangen dan door halstarrig volhouden.

„Ik noodig u uit in dien geest te willen handelen en ook uwe vrienden daartoe aan te sporen. Van mijne zijde acht ik het een duren pligt om tot bevordering van het gemeenschappelijk doel mede te werken, door bij onzen vorst de bemiddelaar te zijn, en ik ben overtuigd dat men op een goeden uitslag onzer vereenigde pogingen niet lang meer zal behoeven te wachten."

De keizer heeft, naar men verzekert, reeds eene eerste schrede gedaan om tot een schikking te komen. Hij heeft aan graaf Forbach den last opgedragen tot het ontwerpen eener wet waarbij de bevoegdheid tot het gebruik der hongaarsche taal wordt omschreven en andere waarborgen voor het behoud der nationaliteit worden toegestaan. De vraag is echter in welken geest dit wetsontwerp zal uitvallen, want in onbepaalde toezeggingen der regering stellen de hongaren, zoo als men weet, weinig vertrouwen.

Intusschen hebben ook eenige leden van den rijksraad zich in onmiddellijke betrekking gesteld tot den heer Deak, die vooral na het overlijden van Teleky, als het hoofd van de hongaarsche bewegingspartij kan worden beschouwd. Of ook deze bemoeijingen veel zullen uitwerken is zeer twijfelachtig. Immers de voorwaarden tot onderhandeling, die de hongaarsche landdag in de laatste vergadering voor zijne ontbinding aannam, waren zeer duidelijk en bepaald, en het is dus niet denkbaar dat de heer Deak bij mogelijke onderhandelingen een haar breed van die voorwaarden zal afwijken.

België.

Maandag zijn in de kamer van vertegenwoordigers de beraadslagingen aangevangen over het met Engeland gesloten handelstraktaat. Van nu af aan laat het zich niet alleen voorzien dat het traktaat met eene groote meerderheid zal worden bekrachtigd, maar men kan ook reeds bepalen van welken aard de verdere diskussiën zijn zullen: de oppositie zal zonder beteekenis wezen. België heeft in de laatste jaren bewonderenswaardige vorderingen gemaakt op den weg die naar een volkomen vrij handelsstelsel leidt, en de overtuiging dat elke kunstmatige bescherming van handel- en fabrieknijverheid op onmiskenbare schade voor het land uitloopt, wordt bij de natie meer en meer levendig. Even als in Nederland, telkens wanneer een verlaagd tarief op den in-, uit- en doorvoer, of wel een meer vrijgevig handelstraktaat wordt in beraadslaging gebragt, enkele leden zich nog tegen het volgen van den tijdstroom willen verzetten, worden er ook in België nog eenige voorstanders van het stelsel van behoud gevonden, die meenen voortdurend te moeten medewerken om een toestand waarover reeds sedert lang een afkeurend oordeel is geveld, nog zoo veel mogelijk in het leven te houden.

De minister van buitenlandsche zaken opende de diskussiën met eene welsprekende redevoering waarin hij de handelspolitiek ontwikkelde welke de regering wenschte te volgen, en de voordeelen aantoonde die het traktaat zou opleveren. De minister wilde volstrekt niet beweren dat er niet enkele belangen zouden worden gekwetst: de katoen industrie kon er, aanvankelijk althans, door lijden, maar de regering had al het mogelijke gedaan om de invoering van het verdrag, dat reeds den 1 september van het vorige jaar had moeten in werking komen, tot den eersten der volgende maand te verdagen. Men moest hulde doen aan het geduld dat Engeland ten dien aanzien had aan den dag gelegd. Die mogendheid vroeg overigens volstrekt niet meer dan aan Frankrijk was toegestaan. De belgische regering had de belangen van de stad Gent ter harte en zij werd daarbij aangemoedigd door de waardige houding der werklieden en der meesters in den droevigen toestand die aan geheel de wereld bekend is. Voortdurend zal de regering trachten aan Gent alle mogelijke voordeelen te verschaffen en welligt zal het gelukken van Engeland nog eene enkele wijziging in het tarief betrekkelijk de garens te verkrijgen.

Italië.

In La presse vinden wij de proklamatie medegedeeld welke Garibaldi tot de sicilianen heeft gerigt alvorens zich met de vrijwilligers in het bosch van Fiouzza terug te trekken. Zij is van den volgenden inhoud:

„Inwoners van Palermo.

„Europa, ja de geheele wereld heeft van nu af uitspraak gedaan over het romeinsche vraagstuk en geprotesteerd tegen de bezetting van de italiaansche hoofdstad door vreemden, waarvoor wij geen naam hebben; deze waarheid is sacro-santa.

„Gij, grondleggers van de italiaansche omwenteling, voornaamste bewerkers van deze grootsche gebeurtenis, gij hebt de schande gevoeld, die op de natie drukt en gij maakt u gereed, om die uit te wisschen. Het schiereiland antwoordt waardiglijk op uw stem en zoo men den vrede der wereld verlangt, zal men moeten toegeven aan den regtmatigen wensch van 25 millioen italianen.

„Gij zijt verbitterd over de genomen maatregelen van het goevernement, en heden vermeerdert men nog uw verontwaardiging door de terugroeping van een man die met regt uw liefde verdiende. Ja, de terugroeping van den markies Pallavicino is een nieuwe onvoorzigtigheid. Treurende over het verlies van dezen veteraan, van dezen martelaar voor de vrijheid, moet gij over de dwalingen heenstappen van hen, die de oorzaak zijn van zijn terugroeping.

„Die mannen zullen voorbijgaan, maar de grondbeginselen van de italiaansche nationaliteit zijn onvergankelijk. In naam van die beginselen hebt gij zoo veel geleden, en na twintig eeuwen van hoop en telkens verijdelde illusiën hebt gij ze op onwederlegbare wijze geproklameerd.

„Wij zijn sterk, dus moeten wij kalm zijn en ernstig. Ik moet mij verwijderen, maar ik hoop slechts voor korten tijd. Van nabij, even als van verre, is mijn hart bij u. Ons programma is dat, wat wij te zamen hebben toegejuicht op uw prachtige barrikades: Italië en Victor Emmanuel! Met dit programma zullen wij naar Venetië trekken en naar Rome.

„De fortuin zal nog eenmaal die jonge veteranen toelagchen, die even als Pallas geheel gewapend uit uw boezem zijn voortgekomen.

„Ik reken op u als het voetstuk van ons geluk, als de basis van de operatiën, waarop mijn dappere vrijwilligers het groote werk van de vrijmaking der slaven zullen ten einde brengen.

„Palermo 31 julij."

MENGELINGEN.

De gezondheidstoestand van jonge meisjes in de stad en op het land.

In de laatste aflevering van het tijdschrift „Schat der gezondheid" komt onder bovenstaand opschrift een artikel voor dat wij onzen lezers in zijn geheel willen mededeelen. Oorspronkelijk in het engelsch geschreven door mejufvrouw Harriet Martineau, heeft het wel is waar meer bepaaldelijk op engelsche toestanden betrekking, maar zeker verdient het toch in meer dan een opzigt dat het ook onder de oogen van een uitgebreid nederlandsch publiek worde gebragt; menige wenk wordt er in gegeven die ook hier te lande naauwgezette overweging waard is.

„Vreemdelingen, uit onderscheiden oorden, die op hunne reizen ook Engeland bezoeken, spreken bij hunne thuiskomst met welgemeende bewondering over de engelsche meisjes, en voornamelijk over hare bloeijende schoonheid en vrolijkheid, als de natuurlijke gevolgen van een gezond ligchaamsgestel. Zulke bewonderaars, wier indrukken ons kenbaar worden uit boeken, of uit gesprekken, wanneer wij op onze beurt hun een bezoek brengen, beschrijven onze jonge meisjes zoo als zij haar zagen — rijtoertjes makende op het land, — misschien op een kleinen afstand toeziende bij de jagt, of in het najaar uren achtereen wandelende in de lanen en tusschen de heggen, terwijl haar vader of haar broeders zich ophouden in het bouwland; of zelve tuinierende in het voorjaar, of buitenpartijtjes bijwonende, — welligt zelfs deelnemende aan het schijfschieten zoo goed als aan de bloemententoonstelling. Wanneer de vreemdeling zijn schoon kennisje van het land in de stad ontmoet, ziet hij haar nog met den frisschen blos van buitenlucht en gezonde beweging op het gelaat; en hij voegt zijn eigen getuigenis bij de vele andere die verklaren dat de jonge dochters van Engeland de schoonste van de geheele wereld zijn.

Dit is waarschijnlijk waar van een deel onzer engelsche meisjes. De jonge meisjes welke behooren tot dien kring in Londen welke bezocht wordt door reisende vreemdelingen die boeken schrijven, of die hunne indrukken mededeelen in gesprekken, zijn, voor het grootste gedeelte dochters van landedellieden of van de aristokratie. Het zijn jonge dames die den herfst doorbrengen in een park, en de lente in Belgravia, en die paarden hebben, en al wat verder aan de gezondheid en aan het genoegen bevorderlijk wezen kan. Echter zijn zij gering in getal, vergeleken met de dochters van ons

[illegible] in hare verschillende trappen; en het is de vraag [illegible] ingen een even gunstig getuigenis zouden kunnen afleggen omtrent de gezondheid, den levenslust en de schoonheid der dochters van onze handelaars en kooplieden, onze [illegible] en heelmeesters, onze regtsgeleerden, onze kantoorbedienden en winkeliers. Immers, geneeskundigen, bezorgde ouders en waarnemende moralisten zouden moeten getuigen dat men hoogst zeldzaam een gezin van waarlijk gezonde en opgewekte jonge vrouwen in de middenklasse vindt; *òf zij moeten vroeg gehuwd, òf genoodzaakt zijn op de eene of* andere, in zichzelve niet ongezonde wijze, haar eigen brood te verdienen. Ik zelve ben, na een langjarige studie van de middenklasse in Engeland, genoodzaakt er bij te voegen dat ik dit beweren voor slechts al te waar houd.

Hoe komt dit? Welke is de levenswijs van de meisjes uit de middenklasse?

Indien meisjes, nadat hare schooljaren zijn verstreken, niet volop bezigheden vinden waarin zij van harte belang stellen — de schooltijd toch heeft ruimschoots zijne eigenaardige belangen — dan worden zij traag, kwijnend, ligt geraakt of neergedrukt, ontevreden met zichzelven en met haar geheele omgeving: ziekelijk, in een woord, van hoofd en van hart, even goed als naar het ligchaam. Wanneer deze ziekelijke toestand bij jonge [illegible] wordt waargenomen, moet de eerste gedachte van de ouders en van den geneesheer zijn, dat zij niet genoeg bezigheden hebben, niet genoeg zaken waarin zij belang stellen. Jonge meisjes hebben even goed als andere menschen er behoefte aan, hare hersenen op verschillende wijzen in te spannen; en toch, naar onze handelwijze te oordeelen, zou men meenen dat wij denken het geluk onzer jonge meisjes te bevorderen door haar zoo weinig mogelijk zaken waarin zij belang stellen, en zoo min mogelijk inspanning van haar geest- en ligchaamskrachten te verschaffen.

Laat ons zien welk leven zij te Londen leiden. Nemen wij bijv. de dochter van een zijdefabriekant, of van een suikerraffinadeur, of van een prokureur, of van een heelmeester. Stellen wij dat zij behoort tot een gezin waar armoede noch rijkdom heerscht: een welgesteld londensch gezin uit de middenklasse. *Wat heeft de oudste dochter te doen wanneer de* tijd van schoolgaan voor haar voorbij is?

Indien hare moeder en zij zelve verstandige vrouwen zijn, zal zij in de eerste plaats afwisseling in hare bezigheden brengen. De vrouwen-kollegies in Harleystreet en op Bedford-Square vormen tegenwoordig eene onwaardeerbare hulpbron voor elke vrouw die wenscht hare verstandsontwikkeling voort te zetten nadat zij den gewonen schooltijd doorloopen heeft. Ieder jong meisje dat van de school naar huis terugkeert, neemt zich voor hare studiën bij te houden. Hare moeder brengt het eene of andere kleine kamertje in orde, of een *hoekje op de slaapkamer van het lieve kind, of zegt dat, op* zekere uren van den dag, de eetkamer haar voor haar bijzonder gebruik zal worden afgestaan. Doch zelden of nooit komt van al die voornemens iets te regt. Niemand, man, vrouw, noch kind, kan langen tijd achtereen voortgaan met studeren (zoo als zulks verkeerdelijk wordt genoemd) zonder aanleiding, zonder bepaald doel en zonder gezelschap. De dagelijksche studie-uren worden steeds ongeregelder; het oponthoud wordt menigvuldiger; en binnen weinige maanden zijn moeder en dochter het hieromtrent eens „dat de pligten der zamenleving gebiedender zijn dan het verkrijgen van kundigheden." Alsdan *begint trapsgewijze de kennis die zij op de school opdeden* weg te slippen, en de geest af te dalen tot nietige alledaagschheden; en het duurt niet lang of de gezondheid begint te lijden onder de werkeloosheid der hersenen en onder het gemis van intellektuele inspanning. In dergelijke gevallen oefenen de dames-kollegies, wier hoofddoel is jonge vrouwen op te leiden tot opvoederessen, een zeer gezegenden invloed uit. De prikkel van gezamenlijken arbeid, het uitmuntend onderwijs, de atmosfeer van bedrijvigheid, het ruime uitzigt, geopend door de groote verscheidenheid der onderwerpen, de [illegible] behandeling dezer onderwerpen door de professoren, *dit alles te zamen maakt de studie* inderdaad boeijend en aantrekkelijk voor elk schrander en nadenkend meisje, en hoogst belangrijk voor ieder die slechts eenigermate zulk een voorregt waardig is. Ook de studie thuis wordt met behulp van het kollegie-werk krachtdadig voortgezet. Geen weldenkend vader zal aan zijn dochter zulk een genot onthouden. Mogt het gebeuren dat hij de daartoe benoodigde uitgave met tegenzin toestond, dan *zou men hem zeer gepast onder het* oog kunnen brengen dat het zuinigheid heeten mag eene uitgaaf te doen die dokters rekeningen uitwint, en reisjes voor de gezondheid overbodig maakt; iets waaraan jonge lieden die behoorlijk bezig gehouden worden, slechts bij uitzondering behoefte hebben.

Een tweede gunstig resultaat van deze studie is dat zij den bijzonderen aanleg van elk meisje aan het licht brengt. Is zij in staat het een of ander beter te leeren dan hare gezellinnen, dan zal zich zulks openbaren, en ook de mate van haar talent zal uitkomen onder den ontdekkenden invloed van deze *tweede opvoeding; en het zij zij arbeiden moet, ten einde* vroeger of later haar brood te verdienen, of belangrijkheid bij te zetten aan haar eigen leven, in beide gevallen is het een zaak van groot gewigt dat zij vroegtijdig tot zelfkennis geraakt.

Reeds zeer spoedig na de opening dezer kollegies werd de opmerking gemaakt dat zij heilzaam werkten op den moed der jonge meisjes en op haar gevoel van onafhankelijkheid, en dat zij de ouders verstandiger maakten ten opzigte van het onverzeld uitgaan der leerlingen. Binnen den tijd van een half jaar, legde menigeen, die vroeger nooit alleen een voet *buitenshuis durfde zetten, of een plein durfde oversteken*, van het kollegie heen en weder, geheel alleen aanmerkelijke afstanden af. De rustige gang van vrouwen die op de eene of andere wijs voor zaken uitgaan, is gewoonlijk eene voldoende bescherming in de straten van Londen; en vrouwen die met een bepaald doel uitgaan weten zelden of nooit iets te verhalen van avonturen die haar overkwamen, in Londen evenmin als in eene dorpstraat; terwijl het schuchtere jonge dametje, angstig, waarvoor weet zij zelve niet, op klaarlichten dag in de straten van Londen natuurlijk de aandacht trekt, en misschien *niet veilig is, omdat zij zulks vreest. Het doet ons goed aan* het hart, te bedenken hoevele honderde meisjes, sints deze kollegies werden opgerigt, dagelijks door weêr en wind zijn uitgegaan, tot groot voordeel van hare gezondheid, van hare zenuwen en van hare onafhankelijkheid.

Onder de studiën waaraan men zich wijdt in den huisselijken kring, bekleedt, sints de laatste jaren, de muziek eene *eerste plaats. In het begin dezer eeuw, het is waar,* hoorde men van tijd tot tijd meer of minder gerammel op de piano in de huiskamers onzer middenklasse, doch hoogst zelden iets dat den naam van muziek verdiende. Tegenwoordig, zegt men, worden 's avonds, nadat de winkels zijn gesloten, de achterkamers in kleine konsertzalen herschapen; broeders en zusters, leerlingen van een der beste en meest gevierde meesters van den dag, of leden van het een of ander aanzienlijk muziekgezelschap, bespelen dan gezamenlijk verschillende instrumenten of oefenen zich in het zingen. Op deze wijze wordt, tot groot voordeel van de dochters van den huize, eene nieuwe *en aangename bezigheid ingevoerd in de woningen onzer* burgerklasse. Het zingen is heilzaam voor de borst, doch van nog veel meer gewigt zijn de denkbeelden en gevoelens, opgewekt en aangekweekt door de beoefening van goede muziek.

Eene geheel andere soort van bezigheid is, naar het mij voorkomt, niet minder onontbeerlijk voor den welstand van ziel en ligchaam beiden. Huisselijke bemoeijingen van de meest gewone soort hebben hare eigenaardige aantrekkelijkheid voor de meeste, en hare bijzondere waarde voor alle vrouwen die daartoe behoorlijk worden opgeleid. De nadeeligste kant van kostscholen is dat zij tijdelijk alle huishoudelijke *zaken uit het oog der jonge meisjes verbannen, en de goede* gewoonte van in het huishouden werkzaam te zijn, verstoren. Keert een meisje naar het ouderlijk huis terug, dan behoort zij aanstonds met dit hoofdstuk van vrouwelijke studie een aanvang te maken. Toen zij een kind was, stond men haar waarschijnlijk toe, en moedigde haar aan, hare moeder in de provisie-kamer en in de keuken, zoo wel als met het naaiwerk behulpzaam te zijn. Waarschijnlijk was zij tegenwoordig wanneer haar moeder visch en groente kocht. Indien zulks het geval is, heeft zij hare oude herinneringen slechts te ververschen, en haar werk op een meer gevorderd punt weder op te vatten. Is dit het geval niet, dan is het hoog tijd dat zij van voren af aan beginne te leeren.

Ik wenschte wel dat ik aan lieden van hooger en lager stand, aan Amerikanen en andere vreemdelingen, aan het verstand kon brengen hoeveel huiselijke bezigheid inderdaad door vrouwen uit de middenklasse bij ons in Engeland wordt verrigt. De algemeen verspreide meening dat onze engelsche *meisjes te fatsoenlijk zijn om te kunnen koken, of een winkel* of een huishouden te besturen, is mij tegen de borst. Hetzij zij bekwame dienstboden heeft of niet, de vrouw des huizes behoort van deze onafhankelijk te kunnen zijn, dit is in ieder geval eene kans te meer dat de dingen naar behooren zullen worden verrigt. Handelt het jonge meisje, waarvan wij zoo even spraken, met verstand, dan zal zij weldra in het bezit zijn van haar moeders sleutelmandje, en het opzigt over de huishouding onder deze aanvaarden. Zij zal zich gewennen vroeg op te staan, en zoo doende de dienstboden noodzaken hierin haar voorbeeld te volgen. Zij zal met hare moeder het *middagmaal voor de geheele week regelen, en haar lijstje voor*zien van kantteekeningen in geval van onvoorziene omstandigheden. Zij zal trachten zoo veel zulks mogelijk is bij ervaring zelve te leeren doen hetgeen zij eischt dat anderen voor haar doen zullen. Zij neemt proeven met puddings en gebak; vladen, konfituren en ingelegde groenten worden door haar zelve toebereid, tot zij voldaan is over haar eigen bekwaamheid. Ook de linnenkast staat onder haar oppertoezigt en het is haar schuld indien er een tafellaken is met een uitgerafelden zoom of een beddelaken met een sleetje in het midden. Zulke zaken eischen over het algemeen weinig tijd, terwijl zij *in meerdere of mindere mate bezigheid en genoegen verschaf*fen aan een gezonden geest.

Het naaijen is wederom een andere zaak. Nog altijd is het de vloek der jonge vrouwen van een slechts al te aanzienlijk deel onzer middenklasse. Ik geloof niet dat éénige vrouw, behoorende tot die klasse, meer kan houden van de naald dan ik zelve doe: en weinige welligt hebben in haar leven meer *handwerken van allerlei soort gemaakt*. Toch is het mijne vaste overtuiging dat duizende ouders, in dit land en in nog eenige andere daarenboven, inderdaad wreedaardig zijn ten aanzien van de hoeveelheid naaiwerk welke zij van hunne dochters vergen. De vaders en broeders zijn van meening dat de vrouwen er op gemaakt zijn om het linnengoed voor de huishouding en voor al de leden van het gezin te maken; dat zij behooren te gaan zitten naaijen zoodra het ontbijt afgeloopen is, en dat zij den ganschen dag aan haar werk blijven moeten, even als de mannen aan hunne zaken. Wisten zij welk een ongezonde, zenuw-drukkende bezigheid het naaijen *wordt, wanneer een bepaald aantal uren wordt overschreden*, zij zouden het verbieden met evenveel klem als het onmatig lezen van overprikkelende romans. Ik vrees dat het nog slechts al te dikwerf gebeurt, dat al de meisjes van een gezin den ganschen langen dag, met uitzondering alleen van de eet- of wandeluurtjes, rondom de werktafel geschaard doorbrengen; en dat niet een van haar het wagen kan een half uurtje eenzaamheid te stelen op haar kamer, zonder dat zij wordt geroepen ten einde op nieuw in het naaigezelschap te verschijnen. Welligt wordt er hardop gelezen; en dit is van te verkiezen boven voortdurend praten: doch de behoefte aan eenzaamheid en aan vrije keus van bezigheid wordt al te dikwerf over het hoofd gezien in gezinnen waar men tot stelregel schijnt te hebben aangenomen dat het verrigten van naaiwerk de eenige bezigheid, zoo al niet de eenige pligt der vrouw is. Ik zou nog zeer veel omtrent dit punt zeggen kunnen, doch de uitvinding van de naaimachine maakt veel preken en vermanen overbodig. Wel zal zij waarschijnlijk aan de vrouw de naald niet *voor goed uit de hand nemen*; *er is te veel fijn en* moeijelijk werk dat de machine niet verrigten kan: doch weldra zal zij een eind maken aan de slavernij van de naald waaronder *zoo vele engelsche meisjes scheef en krom*, bleek, zenuwachtig en ongelukkig worden.

Een klein aantal voorbeelden zijn voldoende om vreemdelingen in den waan te brengen dat onze dames uit de middenklasse het beneden zich rekenen zich met huisselijke bezigheden in te laten. Ik wil hopen dat men aan een paar hier en daar op zich zelf staande gevallen meer gewigt heeft toegeschreven dan zij verdienen; anders zou ik genoodzaakt worden een veel geringer denkbeeld op te vatten van de ontwikkeling van gansche klassen mijner vrouwelijke landgenooten, dan ik wel wenschen zou. Ik voelde mij eens, en toonde dit welligt, in zekere mate verontwaardigd, toen een vreemde geestelijke de kamer overstak om mij te vragen of ik naaijen kon; en hij was naderhand, toen wij elkander beter hadden leeren kennen, zeer verwonderd te vernemen dat men het in ons land voor eene beleediging zou houden, indien men er aan twijfelde of eene wel opgevoede vrouw naaijen kon.

Later verwonderde ik mij minder hierover, toen ik op een reis langs den Nijl *het schouwspel gadesloeg door eene jonge* engelsche dame — dochter en zuster van een geestelijke — aan het gansche reisgezelschap aangeboden. Zij vergezelde haar broeder op eene reis voor zijne gezondheid; zij meende het inderdaad goed en was eene vriendelijke verpleegster en een lief gezelschap voor hem; doch van vrouwelijke bezigheden wist zij zoo goed als niets af. Zij was zich van dit gebrek zeer wel bewust, doch scheen het niet te betreuren. Zij verhaalde dat haar moeder er steeds zorgvuldig voor had gewaakt, dat zij volstrekt niet in aanraking kwam met de dienstboden, en haar stipt had geboden elke plaats in huis waar *deze zich ophielden te mijden. (Er bestond voorzeker goede* reden voor dit verbod. Immers het is niet mogelijk dat eene huisvrouw, die dergelijke wetten van afzondering uitvaardigt, goede dienstboden hebben zou.) Aangezien er geene waschvrouwen op den Nijl te krijgen zijn, en de kleederen der passagiers op eene zeer primitieve manier gewasschen worden door het scheepsvolk, zijn de reizigers genoodzaakt hun linnen eenvoudig gedroogd te dragen, indien er geene vrouwenhanden zijn die zich leenen om het te strijken. Mijn reisgezelschap bestond uit eene dame en twee heeren. Mijne vriendin en ik hadden strijkijzers medegenomen; en gedurende de tien weken die wij op den Nijl doorbragten, hadden de heeren boordjes en overhemden en wij dames japonnen en kraagjes, even goed gesteven en gestreken als of wij 't huis geweest waren, terwijl al de kousen werden gemaasd en het linnengoed werd versteld ten koste van zeer weinig tijd. De ziekelijke geestelijke en zijne zuster zagen er intusschen even ongelukkig uit als eenige van hare dienstboden beroofde hertogelijke *familje met mogelijkheid zou kunnen doen*. Zijne boordjes waren ruw en slap; hare neteldoeksche japonnetjes zagen er uit als of zij zoo uit de waschtobbe gewrongen waren; hetgeen ook werkelijk het geval was. Zij poogden hun dragoman te bewegen voor hen te strijken — eene handeling die de arabieren voor een soort van duivelskunstenarij houden, — of voor een toovermiddel tegen ongedierte. De welwillende tolk gaf aan het herhaald verzoek gehoor, en beproefde zijne kunst op een engelsch-lederen pantalon, die in ongestreken staat een inzonderheid jammerlijk figuur maakte. Bij de eerste streek, nam de werkman met zijn gloeijend instrument een *der pijpen mede. Half dood van schrik vlood hij weg, en niets* kon hem verder bewegen om het nogmaals te beproeven. Aangezien de zuster bekend was met vele der reisgezelschappen op de rivier, en zij ons blijkbaar ons talent om de dingen netjes te maken niet benijdde, was het waarschijnlijk gevolg van dit voorval dat de vreemdelingen deze jonge dame hielden voor een voorbeeld van de opvoeding der engelsche middenklasse, en dat zij de meer huishoudelijke dames of voor excentriek of voor slecht opgevoed aanzagen."

('t Slot in een volgend nommer).

ZEETIJDINGEN.

Het schoonerschip *Catharina Elisabeth*, gez. J. Pander, lag den 4 dezer te Frederikshaven gereed om te vertrekken, met deelen beladen, bestemd naar Middelburg. Alles wel aan boord.

Volgens brief van den gez. T. D. de Ruiter, dacht hij den 15 dezer te Riga gereed te zullen zijn om de reis naar hier aan te nemen, beladen met hennep en rogge.

— Sedert 10 dezer zijn uit zee gekomen, bestemd naar Antwerpen: *Hortiena*, gez. Andersen, *Antilope*, gez. Pedersen, beide van Bjorneborg; *Helios*, gez. Annundesen, *Oscan*, gez. Larsen, *Concordia*, gez. Aalholm; alle van Soderham; *Elwine*, gez. Matz, *Nordsiern*, gez. Demert, *der Freischutz*, gez. Volkmann, alle van Stettin; *Zeus*, gez. Olsen, Gefle; *Nicoletta*, gez. Vaicaro. Zwartezee; *Karen Botele*, gez. Kundsen, *Oxembjerg*, gez. Jensen, beide van Bandholm; *Emma*, gez. Huigens, *Helena*, gez. Ringeling, beide van Rio Grande; *Auguste Grosherzogen*, gez. Roggensma, *Neptunus*, gez. Wulff, beide van Wismar; *Neord*, gez. Hansen, *Dan*, gez. Norby, beide van Koningsbergen; *Victoria*, gez. Scholtz, *Amandus*, gez. Walker, *Amarenth*, gez. Klayen, *Treue*, gez. Bugesh, *Familie*, gez. Wagner, alle van Riga; *Barba Zoane*, gez. Dancona, Berdianski; *Julius*, gez. Hagen, Dantzig; *Johannes*, gez. Linde, Wolgast; *Aristides*, gez. Boekman, *E. D. S.*, gez. Denhuin, beide van Archangel; *Emanuel*, gez. Larsen, Kiel; *Henderkina Jantina*, gez. Koning, Anclam; *Harmonie*, gez. Doeuwes, St. Petersburg; *Wanadis*, gez. Nielsen, Soergo; *Laurence Brown*, gez. Pierce, Akyab; *Trei*, gez. Gallas, *Copernicus*, gez. Beekmann, *Caroline*, gez. Walsdorff, alle van Memel; *Frihandel*, gez. Erichsen, Sundsvall; *Brilliant*, gez. Thorbjornsen, Zweden; *Sophie*, gez. Schermberg, Girgenta; *Sophia Maria*, gez. Roye, Horsens; *Preciosa*, gez. Hallengren, Gothenburg. Naar Gent bestemd: *Joseph*, gez. Abrahams, St. Petersburg; *Christian August*, gez. Evendsen, Frederikstad; *Uckermunde*, gez. Steinlahrer, Riga.

HANDELSBERIGTEN.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 13 augustus. Tarwe en gerst onveranderd. Raapolie op zes weken f 46¾. Lijnolie op zes weken f 46¼.

Prijzen van effékten.

Amsterdam 13 augustus.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	64⅛
	dito Nationale dito	3	„	76½
	dito dito dito	4	„	99¼
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	135¼
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	101⅜
	Certifik. Hope & co.	4	„	73⅛
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	89¼
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			190¾
	Leening 1860.	4½	„	88¾
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	2	„	44⅜
	dito binnenlandsch	3	„	48¼
	Certifik. coupons bewijzen			—
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	51¼
	dito amsterdamsche	5	„	74¼
	dito nationale	5	„	60
	dito 1847/1852	2½	„	26⅜
	Bank aktien	3	„	721
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	45½
	dito nieuwe	3	„	44⅛
Grenada.	dito			—
Venezuela.	dito	2½	„	25¼
Illinois.	dito	7	„	79¾
Mexiko.	dito	3	„	27⅜

Londen 12 aug. ten 12 ure. Consols 93¼.
Weenen 12 aug. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 70,80.
Parijs 12 aug. (slotpr.) 4½ pct. compt. 98,— 3 pct. 68,70.

Coupons en losbare obligatien.

AMSTERDAM 11 augustus. Metalliek f 22,25; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,67½; Engelsche Russen f 11,67½; Fransche f 55,62½; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,50; Spaansche piasters f 2,40; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 31,87½; Russische in zilveren roebels f 33,75; Poolsche in fl. f 26,62½; Nationale metalliek f 28,65; Dollars f —,—.

WELDADIGHEID.

Door Ds. Slotemaker is wederom voor de hoogbejaarde Ouders van den gewezen Zeeuwschen Predikant, met hartelijke dankzegging, ontvangen: van v. B. ƒ 3, van N. ƒ 1, van V. D. ƒ 5, van A. ƒ 2,50, van A. ƒ 10, van C. ƒ 10, en van A. A., kollecte Koorkerk van 10 augustus, ƒ 5.
Hij blijft de diep ongelukkigen aanbevelen.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER C. W. PIETERSE — VAN DE POEL.
Middelburg, den 11 Augustus 1862.

Bevallen van eenen ZOON M. W. MINDERHOUT — HOEK, Echtgenoot van
Middelburg, J. MINDERHOUT.
den 11 Augustus 1862.
Algemeene kennisgeving.

Bevallen van een' ZOON M. T. ROOTHAERT, Echtgenoot van
Middelburg, J. LIMBACH.
den 12 Augustus 1862.

Den 6den Augustus overleed te 's Gravenhage, in den ouderdom van een-en-tachtig jaren, Jhr. Mr. LAURENS DE WITTE VAN CITTERS, Lid van den Gemeenteraad, Oud-Voorzitter van den Hoogen Raad van Adel enz. — Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw. Weduwnaar van Vrouwe WILHELMINA VAN HOGENDORP.

Heden overleed, tot diepe droefheid van zijne Kinderen en verdere betrekkingen, onze veelgeliefde Vader LEENDERT MARSELIS, in den ouderdom van ruim 59 jaren.
Middelburg, Uit aller naam,
den 12 Augustus 1862. J. L. MARSELIS.
Algemeene kennisgeving.

Heden overleed ons geliefd jongste Kindje, WILLEM HENDRIK, in den aanvalligen leeftijd van 18 maanden.
Middelburg, W. H. MILBORN.
den 13 Augustus 1862. B. MILBORN,
Eenige kennisgeving. geb. HOOGERVORST.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons geschonken wegens het overlijden onzer geliefde jongste Dochter ANNA ELIZABETH, betuigen wij, ook nevens onze Kinderen en Behuwdkinderen, onzen welmeenenden dank.
Middelburg, C. GELDOF.
den 14 Augustus 1862. S. M. GELDOF — SCHMIDT.

De ondergeteekende maakt met dankbare erkentenis melding, dat de Heer H. F. HAMAN, Opérateur, Heel- en Verloskundige alhier, mijne Vrouw JOHANNA NEDERHAND sinds Maanden volkomen blind, door eene even gewigtige als moeijlijke kunstbewerking het gezigt volkomen heeft terug gegeven.
Door de uitstekende wijze waarop die moeijlijke kunstbewerking door gemelden Heer H. F. HAMAN volbragt werd, gevoel ik mij nog meer gedrongen, dit aan mijne Stad- en Landgenooten bekend te maken, onder hartelijke dankbetuiging voor zijne zorgvuldige en trouwe dienstbetooning.
Middelburg 12 Augs 1862. I. DE MOLENAAR.

WAARSCHUWING
om geen crediet te verleenen aan de Equipage van het Nederlandsch Barkschip **Ida Maria de Raath**, Kapitein I. DE BOER, liggende in het Marinedok te Vlissingen; wordende door genoemden Gezagvoerder voor geene betaling ingestaan.

EENIGE KIEZERS hebben het voornemen te stemmen, voor een Lid van den Gemeenteraad te VLISSINGEN, op den 19 Augustus 1862,
DEN HEER **JACOBUS VERMAAS.**

Bij de aanstaande Verkiezing te VLISSINGEN zullen vele Kiezers hunne stemmen uitbrengen op
DEN HEER **J. B. DE GROOF.**
Kiezers! volgt hen na; handelt eendragtiglijk.

Groede, 11 Augustus 1862.
De betrekking van **ONDERWIJZER** aan de School der EVANGELISCH-LUTHERSCHE GEMEENTE te GROEDE; Provincie Zeeland, vacant gekomen zijnde, worden de bevoegden tot het geven van lager onderwijs, mede in de Fransche taal, uitgenoodigd zich ten spoedigste, met gefrankeerde Brieven, aan te melden bij den Voorzitter van den Kerkeraad van genoemde Gemeente, Ds. J. C. LOCH.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.
VEILING TE AMSTERDAM,
op Woensdag den 17 September 1862, van ongeveer

248,000	Balen	JAVA **KOFFIJ**	} liggende te	Amsterdam,
5,000	„	PADANG DITO	}	
142,600	„	JAVA DITO	} „ „	Rotterdam,
11,600	„	PADANG DITO	}	
21,300	„	JAVA DITO	„ „	Middelburg,
35,400	„	„ DITO	„ „	Dordrecht,
36,700	„	„ DITO	„ „	Schiedam.

De Directie geeft de verzekering dat zij vóór hare eerste, op den gebruikelijken tijd in het voorjaar van 1863, te houdene Veiling, geene andere Java en Padang Koffij dan de bovengemelde hoeveelheid aan de markt zal brengen, met uitzondering van beschadigde Koffij, waarvan de verkoop noodzakelijk zal worden geacht.
De MONSTERS zullen Maandag den 25 Augustus e. k. verkrijgbaar zijn.
Amsterdam, 12 Augustus 1862.

PUBLIEKE VERKOOPING bij ophod en afslag, op HEDEN (Donderdag 14 Augustus 1862), des avonds ten 8 ure, op de Bovenzaal van de Societeit de VERGENOEGING op de Groote Markt te Middelburg, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, van
EEN HUIS EN ERVE,
vroeger eene **Herberg**, genaamd **de Atlas**, staande en gelegen in de Korte Noordstraat te Middelburg, wijk E no. 19, Kadastraal bekend sectie A no. 150.
Heden voormiddag van 9 tot 12, en namiddag van 2 tot 4 ure, nog voor een ieder te zien.

PUBLIEKE VERKOOPING op Vrijdag den 15 Augustus 1862, des namiddags ten drie ure precies, op de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST en getuigen, van
1. **EEN HOFSTEEDJE**, genaamd **Rusthof**, met Huizing, Bakkeet, Schuur en verderen Timmer, Boomgaard en Hoveniering, staande en gelegen in den Nadorst, buiten de Koepoort, onder Middelburgs Ambachten, wijk S no. 9, groot 1 Bund. 34 R. 80 Ell.
2. 47 Roeden 60 Ellen **WEILAND**, onder de Gemeente St. Laurens, Kadastraal bekend sectie E no. 51.
3. 17 Roeden 97 Ellen **BOUWLAND**, mede onder St. Laurens, Kadastraal bekend sectie E no. 122 en 123.

De beide laatste Perceelen in pacht bij A. MAAS, te Serooskerke.
Voormeld Hofsteedje is daags vóór den Verkoopdag van 9 tot 12 en van 2 tot 5 — en op den Verkoopdag van 9 tot 12 ure, voor een ieder te zien.

PUBLIEKE VERKOOPING op Dingsdag den 19 Augustus 1862, des voormiddags ten tien ure, in de Herberg DE VIER WINDEN, te **Arnemuiden**, in zes Perceelen, van
EENE HOFSTEDE,
bestaande in Huizing, Schuur en verdere Gebouwen, met 16 Bunders 92 Roeden 80 Ellen **BOUW- en WEILAND**, gelegen onder de Gemeente Arnemuiden; bewoond door K. WOUTERSE. — Breeder bij Biljetten vermeld. — Informatiën verkrijgbaar ten Kantore van de Notarissen P. VAN DE GRAFT en D. VERHULST.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Dingsdag den 19 Augustus 1862, des morgens 10 ure, aan het Huis, wijk H no. 232, in de Lange Nieuwstraat te **Vlissingen**, presenteren te verkoopen eene partij
VERFWAREN, BORSTELWERK, Schilders- en [illegible] gereedschap, Meubelen en Huisraad.
Daags te voren te bezigtigen.

Door vertrek naar elders **twee à drie GEMEUBELEERDE KAMERS**, met vrijen Opgang TE HUUR, Lange Delft B 181.

TE KOOP: een **Walchersch WERKPAARD**, oud 5 jaren. — Te bevragen aan het Bureau dezer Courant.

TE KOOP droog **Olmen Vaamhout**, à ƒ 9,50 en **Zacht Hout**, à ƒ 8,50 het Vaam, bij S. ALEWIJNSE, op den Buitensingel bij Middelburg.

J. M. SAS
heeft de eer het geachte Publiek van Middelburg te berigten, dat hij nog gedurende 14 dagen is geplaatst met zijn wel ingerigt **Broeder- en Wafelkraam** op de Pottenmarkt alhier. — Ten hoogste erkentelijk voor het tot nu toe genoten vertrouwen en drukke bezoek in zijn Broederkraam, durft hij zich vleijen dat thans ook zijne puike **WAFELEN** zelfs aan de hoogstgestelde eischen zullen voldoen. Hij is mitsdien zoo vrij een ieder beleefdelijk uit te noodigen, zich van de waarheid van het bovenstaande te komen overtuigen.

POMERANZEN-SPIRITUS,
van H. Ketjen & Zoon te Doetinchem,
In Depôt voor Middelburg en omstreken bij DE ERVEN A. J. DRONKERS, Krommeweele.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.
Deze PILLEN, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de SLIJM en als MAAGVERSTERKEND gebruikt worden, door hare zachte werking de SPIJSVERTERING ZEER BEVORDEREN, bijzonder goed tegen de GAL en ZEER ZACHT LAXEREND zijn, zijn tegen 32½ cent het Doosje, met Berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

	Middelburg, W. P. v. d. Kamer.
Bergen op Z., J. P. Verlinden.	Neuzen, S. van Beilanus.
Goes, J. A. Le Cointre.	Sluis, P. E. Mets.
Hontenisse, P. Dronkers.	Tholen, Wed. v. Rijssel & Zoon.
Hoofdplaat, L. Lippens.	Vlissingen, P. Lagaay.
Hulst, J. Nederveen.	Zierikzee, J. Bal Cz.

Men verlangt, tegen primo November of eerder, eene Burger **Dienstmeid** van de P. G., kunnende lezen en schrijven en bekwaam tot Pot en Huiswerk, van middelbaren leeftijd. — Te bevragen bij VAN BENTHEM & JUTTING.

Tegen Nov. eene **Meid** benoodigd bij Mejufvr. AUER, Korte Sint-Pieterstraat.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg wordt uitgegeven:
ALBUM
VAN
BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.
De 2de aflevering van het 3de deel van den jaargang 1862, zijnde die der maand augustus, bevat de volgende stukken: De katoenkrisis. — De deensche en zweedsche zeemagt. (Unsere Tage.) — Lavater en de gelaatkunde. (Chambers Journal.)
Prijs per jaargang (naar verkiezing in 4 driemaandelijksche deelen of in 12 maandelijksche afleveringen) ƒ 6.—

Aanstaanden Zondag den 17 Augustus, bij goed weder,
GROOT MUZIEK EN VUURWERK,
in La Belle Vue, op den Grooten Abeele.
Om 9 ure zal het Vuurwerk beginnen. — WIJN en THEE.

OMNIBUS. — DOMBURG.
VERTREKT des Zondags ten half twee ure van den Heer GROENEWEGEN op de Markt, en des avonds acht ure van Domburg terug, om ten tien ure binnen Middelburg te zijn, voor ƒ 1,— de Persoon, heen en terug.

ZEEUWSCHE MAATSCHAPPIJ VAN STOOMVAART.
STOOMBOOT
de Stad Vlissingen n° 2.
van **Vlissingen** MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG des morgens ten **8 ure**, na aankomst [illegible]
van **Rotterdam** DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG des morgens ten **10 ure**, na aankomst van den Rijn-spoortrein.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in Augustus.

VAN MIDDELBURG				VAN ROTTERDAM			
Donderdag	14	's morg.	6 ure.	Vrijdag	15	's morg.	10,30.
Vrijdag	15		6	Zaturdag	16		10,30.
Zaturdag	16		6	Zondag	17		10,30.
Zondag	17		6	Maandag	18	midd.	12 ure.
Maandag	18		6	Dingsdag	19		12
Dingsdag	19		7	Woensdag	20	namidd.	2
Donderdag	21		9	Vrijdag	22	's morg.	6
Vrijdag	22		10	Zaturdag	23		7
Zaturdag	23		10,30	Zondag	24		8,30

[illegible]
SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.